

600,000,000 DOLARJEV DOVOLJENIH ZA JAVNA DELA

GRADNJE, KI JIH IMA VLADA V PROGRAMU, BODO VELJALE NAD 500 MILIJONOV DOLARJEV

Zakladniški department je odredil tehnične priprave za bodoče gradbene načrte. — Vojni department bo začel graditi nasipe za preprečenje povodnji. — Dela, ki jih imajo v programu, bodo završena najbrž do leta 1935.

WASHINGTON, D. C., 22. decembra. — Danes je bilo sporočeno iz Bele hiše, da je dovolil kongres za tekoče fiskalno delo šeststo milijonov dolarjev za javne gradnje.

S tem se je začel faktični boj proti nezaposlenosti.

Del tega denarja je že razdeljen, ostale vsote bodo pa prišle v prihodnjih šestih mesecih na vrsto. — Tekoče fiskalno leto se konča s 30. junijem, toda vladni program za odpravo nezaposlenosti se bo razvijal še po tem času.

Razni upravni uradi bodo dobili naročilo, naj završe tehnične predpriprave za bodoča gradbena dela. To velja za kontrakte, kojih oddaja je bila že sklenjena, dasi ni bilo v to svrhu izdanih direktnih dovoljenj.

Vojni department je sporočil, da bo nadaljeval z gradnjo nasipov za preprečenje povodnji. Tudi v raznih pristaniščih se bodo takoj začela velika dela.

Predsednikova komisija za odpravo nezaposlenosti, kateri načeluje Col. Arthur Woods, dobiva iz vseh delov dežele poročila, da so začele z javnimi deli posamezne države in občine. V glavnem grade in popravljajo ceste, zidajo šole in druga javna splotja. Mesto Pittsburgh je naprimer dovolilo stopenetdeset tisoč dolarjev za gradnjo modernega javnega kopališča.

Državni zakladničar je objavil, da ima vlada v programu gradnje, ki bode veljale 530 milijonov dolarjev. Delo bo završeno leta 1935, torej tri leta prej kot je zakladniški department prvotno nameraval.

Col. Wood sviri nezaposlene, naj ne hodijo v druge kraje iskat dela. V tem slučaju potroši delavec običajno svoj zadnji denar za vožnjo in je v tujem, neznanem mestu dobi na slabšem kot pa v domačem, kajti občine dajejo podporo le domačinom.

NEMIRI V BERLINU

Ljudska množica je kričala: — Mi stradamo. Proč z vlado! — "Konzert v Sans souci" povzročil demonstracijo.

BERLIN, Nemčija, 22. decembra. Včeraj na "zlati nedeljo", ki je zadnja pred božičnimi prazniki, ko so bile prodajalne odprte vse popoldne, da se omogoči revnejšim slojem nakup jestvin, je prišlo na različnih mestih do izgrediv. Ljudje so kričali: — Mi stradamo! — Proč z vlado!

Trideset oseb je bilo aretiranih. Policija je bila ves dan pripravljena, ker se je bilo bati resnejših izgrediv.

Ljudje so se hoteli poslužiti te prilike, da izropajo prodajalne, a policija jim je preprečila.

Le nov film je povzročil precej razburjenja.

Film se imenuje "Konzert v Sans-souci" ter ima namen poveljati pruskega kralja Frica.

Od različnih strani so prihajale pritožbe, da je film monarhističen in da skuša poveljevati armado. Tekom zadnjega dne pa je prišlo do demonstracije pred gledališčem, kjer so film kazali.

Krščice javnega miru so enostavno vrgli na cesto, in nemška domovina je bila zopet enkrat rešena.

POŽAR V NEWYORSKEM GLEDALIŠČU

V Apollo Theatre je izbruhnil včeraj zjutraj ogenj, ki je ogrožal vso okolico. Na ulici se je zbralo na tisoče radovednežev, katere je policija le s težavo razgnala. Povzročena škoda znaša skoro stotisoč dolarjev. Kako je nastal ogenj, se zaenkrat še ni dalo dognati.

ZE ZOPET POTRES NA FORMOSI

TAINA, Formosa, 22. decembra. Danes zjutraj ob osmih so čutili skoro po vsem otoku močan potres. Iz mesta Antel poročajo, da je povzročil potres občutno škodo na lastnini, dočim človeška življenja niso bila prizadeta.

POROČILO HOOVERJEVE KOMISIJE

Wickersham, načelnik Hooverjeve komisije, ki preiskuje vzroke omlačevanja postav, bo objavil prihodnji mesec svoje poročilo.

WASHINGTON, D. C., 22. dec. — Wickershamova komisija je že sestavila svoje poročilo, da bo objavljeno sredi meseca januarja.

Zaenkrat se je toliko izvedelo, da komisija ne bo priporočila preklca osemnajstega amendmanta, oziroma suhaških postav, ampak da bo predlagala, naj imajo ljudje po mestih glede pijače iste pravice kot so jo imeli dozdaj farmerji, namreč, naj se tudi meščanom dovoli izdelovati pijačo doma, ta pijača seveda ne sme biti opojna.

Ljudje bodo smeli delati doma pivo oziroma razne vrste sadjeveca, in njih ne bo nihče preganjal, če se jim bo pijača spridila, to se pravi, če bo začela fermentirati in dobila deset ali dvanajst procentov alkohola.

NAČRTILETALCA R. FRANCA

Španski letalec, ki je zasnoval vstajo, je nameraval bombardirati kraljevo palačo, pa so se mu otroci zasmilili.

LONDON, Anglija, 22. decembra. Poročevalec Daily Expressa se je pogovarjal s slavnim španskim letalcem Ramonom Franco, ki je po izjavljenoj vstaji pobegnil na Portugalsko.

Letalec mu je rekel: — Moja naloga je bila bombardirati kraljevo palačo. Ko sem krožil po zraku, sem že hotel vreči par bomb na palačo, pa sem zagledal na trgu pred njo par otrok. Otroci so se mi zasmilili, nakar sem opustil svoj namen. In tako lahko rečem, da so baš nedolžni otroci rešili dom in najbrž tudi življenje španskemu kralju. Odletel sem naprej in nisem oddal znamenja, ki bi razlilo val re-

JOHNSONOVA PREDLOGA BO ZAVRNJENA

Pojavila se je močna opozicija proti dveletnemu prekinjenju priseljavanja. — Johnson išče kompromis.

WASHINGTON, D. C., 22. dec. — Predsednik priseljenške komisije v poslanski zbornici, Johnson, je dal objaviti, da bo skušal doseči s svojimi nasprotniki kompromis. Med temi se tudi nahajajo državni tajnik Stimson, državni tajnik Doak ter vojni tajnik Hurley. Potem kompromisa upa doseči sprejemljivo obliko priseljenške omejitve.

Prvotno so nameravali sploh preprečiti vse priseljavanje tekom dveh let. Pozneje pa so se dogovorili, da bodo pripustili v deželo le majhen odstotek kvotnih priseljencev. Navsezadnje pa so sklenili vprašati nasprotnike za kompromis.

Proti predlogi se bo pojavila odločna opozicija v senatu, kakorhitro bo razpravljalo o pripustu ali prepovedi priseljavanja. Filipincev. Vsled tega je le malo upanja, da bi bila sprejeta predloga, kot sta jo sestavila senator Reed in Johnson, velika sovražnika vsega priseljavanja.

NOŠNJA OROŽJA PREPOVE- DANA V NEMČIJI

BERLIN, Nemčija, 22. decembra. Državni zbor se bo bavil s predlogi, ki prepoveduje nošnjo orožja brez postavnega dovoljenja. Ako bo predloga uveljavljena, bo kaznovan vsak, pri katerem bodo našli revolver, bodalo ali krepilec.

publikantizma po Madridu. Revolucija se je izjavila, že vsaj začasno.

Rečem vam pa, da se mora Španka iznebiti svojega kralja. Narod moramo oprostiti vseh, ki ga vežejo. Španci morajo postati evropski narod. Danes so pa bolj slinili Maročancem kot Evropejcem. Ko bomo ustanovili republiko, bomo pozvali kralja pred narodno skupščino, in povedati nam bo moral, kaj je storil na gospodarskem in političnem polju. To je bila politična vstaja. Prihodnja bo ekonomska.

PRIPOROČILA MINISTRA HENDERSONA

Govor angleškega zunanjega ministra. — Zavlačanje zgraditve miru na trdni podlagi vsebuje nevarnosti za svetovno katastrofo.

LONDON, Anglija, 22. decembra. Angleški zunanji minister, Arthur Henderson je poslal Ameriki po radiju poročilo, v katerem pravi, da sta dospel Anglija in Amerika do obratne točke v zgodovini svojega plemena. V poslanci je rekel Henderson:

— Mi moramo izbirati med vojno in mirom, med sodelovanjem ter konfliktom, med uspešno civilizacijo ter padcem v barbarstvo preteklosti. Sedaj moramo izbrati ter se ne moremo izogniti ali pa preložiti.

— Če ne bomo zgradili svetovnega miru na varni podlagi, če ne moremo storiti tega, se predno so izginili vsi spomini na vojne dni, potem se moramo pripraviti, da prej ali pozneje, zelo vrjetno prej kot pozneje, zapade svet katastrofi, ki bo pogoltnila vse, kar imenujemo zapadno civilizacijo.

Z ozirom na aktivni, a povsem neupravičeni strah, ki prevladuje v gotovih krogih, je izjavil Henderson:

— Rad bi vas pozval, da poslušate one, ki ne prestopajo govorov o vojni. Absolutno sem prepričan, da ni nikogar tukaj, ki bi si želel vojno ali nameraval napovedati vojno, nikogar, ki bi ne videl, kako strahna nesreča bi bila vojna za vse. V pregledu storjenih korakov v smeri proti miru tekom preteklega leta je opozoril zunanji minister posebno na konferenco, ki se je vršila v Londonu.

— Tri velike mornariške sile so se dogovorile, da ne bodo več gradile velikih bojnih ladij. Posledica tega dogovora bo, da ne bomo gradili nikakih velikih bojnih ladij.

Vsled dogovora so bila urejena najbolj važna in nujna vprašanja paritete med Anglijo in Ameriko in Japonsko. Na ta način smo se za vedno iznebili rizika svetovnega oboroževanja med Evropo in Ameriko na eni strani ter Ameriko in Azijo na drugi.

NEMCI TRPE VSLED KRIZE V AMERIKI

Industrijalna ter trgovska zbornica sta izjavili, da je izboljšanje odvisno od olajšanja repacijskih bremen.

BERLIN, Nemčija, 22. decembra. Letno poročilo industrijske ter trgovske zbornice v Berlinu pravi, da je imela trgovska depresija v Združenih državah in nato sledeč padec cen surovin velik učinek na industriji ter finančni položaj dežele.

Poročilo pravi nadalje, da ni ostala niti ena panoga neprizadeta vsled tega razpadanja. Na drugi strani pa izjavlja, da so izgledi na izboljšanje splošnega položaja taki kot so bili koncem inflacijskega leta 1923. Dočim je poročilo trgovske ter industrijske zbornice precej optimistično glede izboljšanja časov, poudarja na drugi strani, da bo izboljšanje v veliki meri odvisno, če se bo Nemčiji dovolilo znižanje repacijskih bremen, ker je bila plačilna zmoglost Nemčije staviplena previsoko.

ZAMORCA SO HOTELI LINCATI

KANSAS CITY, Mo., 22. dec. — Zamorec Raymon Gunn, ki je prižgal, da je usmrtil Miss Velmo Colter v Maryville, Mo., se nahaja na varnem v St. Joseph, Mo. Stiriostose se je zbralo pred jetnišnico ter zahtevalo, naj jim uprava črna izroči. Policija jih je pa pregnala.

Velma Colter je bila devetnajstlet stara učiteljica, katero je zamorec posilil in umoril.

Z ANGLEŠKO INDIJSKE KONFERENCE

Plemenska ter verska antipatija med Indijci ter mohamedanci ovirata vsak napredek konference.

LONDON, Anglija, 22. decembra. Indijska konferenca bo v torek odgođena za teden dni, vendar pa izjavljajo delegati, da bodo medtem nadaljevali s svojimi prizadevanji, da najdejo rešitev spora med Indijci ter mohamedanci.

Rešitev tega problema, ki ima svoj izvor v plemenskih ter verskih antipatijah Indijcev ter mohamedancev, je najtežja naloga konference. To vprašanje mora biti rešeno, predno se lotijo drugih glavnih problemov, namreč zgraditve mednarodne, centralno-eksekutivne administracije.

BOMBAY, Indija, 22. decembra. List Times of India je sporočil danes, da se je vršilo glasovanje med Evropejci, ki so v vladni službi v Bombayu, in da se je velika večina izrekla za dominski status za Indijo.

8-18 se jih je izreklo za, proti pa 165.

Times of India je vodilni angleški list v zapadni Indiji, ki izhaja dnevno.

RESIGNACIJA GRŠKIH MINISTROV

ATENE, Grško, 22. decembra. — Vsi grški ministri so danes podali grškemu ministrskemu predsedniku Venizelosu svoje resignacije. To se je je zgodilo na izrecno željo ministrskega predsednika. Kot se čuje, jih bo nekaj pridržal, ostale bo pa z drugimi nadomestil.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenec točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme torej denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenec in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nearece pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.10	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.60	"	200	\$ 11.30
"	2000	\$ 37.00	"	300	\$ 16.80
"	2500	\$ 46.25	"	500	\$ 27.40
"	5000	\$ 91.50	"	1000	\$ 54.25
"	10,000	\$ 181.80			

IZPLAČLA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo se boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pismenim potom sporazumete glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter na pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK
63 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

Z VELEIZDAJNŠKEGA PROCESA V RUSIJI

Pred kratkim smo poročali o osmih ruskih inženirjih, ki so se zagovarjali zastran veleizdaje. Sodisce jih je obsodilo na smrt, potem so bili pa pomilosteni na desetletno ječo. Slika nam kaže voditelja zarotnikov, prof. Ramzina, ki govori v mikrofoni. Razprava je bila namreč broadcastana po vsej Rusiji.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

COOLIDGE IN PRISELJEVANJE

— Ljudje vseh narodnosti in veroizpovedanj, ki so prišli v večjem številu sem, so nudili dokaze neprekosljive zvestobe in vdanosti naši deželi.

Teh besed ni izpregovoril priseljenec, oziroma zagovornik neomejenega priseljevanja.

V teh besedah se zrealizirajo navedeni navedeni, ki je zavzemal najvišji urad, ki ga zamore podeliti ameriški narod, moža, ki se zavzema za omejeno priseljevanje — pod gotovimi pogoji, seveda.

Calvin Coolidge se je začel baviti v vprašanju priseljevanja. Ž njim se pa ne bavi tako kot se nekateri sto procentni patrioti in šovinisti, ki vidijo v vsakem tujerodu nevarnost za deželo.

On se ne zavzema za trajno ali začasno prepoved vsega priseljevanja, pač pa le za omejitve, kajti sedanjí slab gospodarski položaj v deželi je spravljen ob kruh in za služek na milijone ljudi.

— Priseljevanje, — pravi Coolidge, — ni nobeno preprosto vprašanje. Zaenkrat ne more nihče z gotovostjo trditi, če bi bilo za deželo boljše ali slabše, ako bi omejili oziroma prepovedali priseljevanje.

Gospod Coolidge je dovolj pošten, da prizna, da ima priseljevanje tudi svoje dobre strani, katerih sta stoprocentnezi nočejo priznati.

Bivši predsednik je zadel v živo, ko je rekel: —

— Vsak priseljenec potrebuje hrano, obleko in streho. S tem ustvarja drugim delavcem priko za zaslužek.

Coolidge je vsekakor mnenja, da bi v času, ko je na milijone ljudi brez dela, imelo močno priseljevanje na delavski trg neugoden vpliv. Ali je to pošteno naziranje bivšega predsednika? Mi dvomimo, kajti on izrecno poudarja: —

— Gospodarski vzroki za omejitve priseljevanja niso vedno najvažnejši.

Mr. Coolidge temelji svoje nazore, da je treba priseljevanje omejiti, na drug način, ki pa ni prav posebno prepričevalen.

— Mi imamo gotove načine življenja, — pravi Coolidge, — katere smatramo za najboljše. Mi nočemo, da bi drugi narodi zavrgli svoje norme, toda mi hočemo svoje obdržati. Norme, vlada in kultura niso toliko stvar ustave in postav, kot pa razpoloženja narodov, njegovega mišljenja in življenjskega načina. Priseljence ne podcenjujemo s tem, ker ga silimo, da se živi v naš življenjski način. Ako omejimo priseljevanje s tem najboljše služimo celemu svetu.

Med vrsticami se čita, da se Coolidge ne strinja s popolno prepovedjo priseljevanja.

Najbrž se ni iz strankinih razlogov jasneje izrazil o tem.

TATINSKI TRIJE PTIČKI.

Nedavni večer so koračili skozi odpravljen za trojico. V Dragi poleg Vilma govorila brezposelnost: Mirko Rimac, 18-letni pek Marko Gadčič in 17-letni krojač Nikola Sabljak. V Vilnijski kleti jim je ugajalo kolo, priloženo k neki hiši. Prav hitro so bili sgovorjeni: Sabljak je sedel na kolo in odšel po cesti. Toda gospodar vozila je kolo kmalu posredoval in javil tatvino orožnikom. Obenem pa se na drugem kolovozu v Novem mestu.

POLJSKO NEMŠKI SPOR

Spor med Nemčijo in Poljsko se od časa do časa poostri v toliki meri, da postane nanj pozornost vsa Evropa. Zdi se, da se to ne godi kar samo od sebe, marveč da mora sporne primere prav v vnuem in sistematično gojiti nekdo, ki ima interes na njih. Tega vtiša se objektivni opazovalec ne more znebiti.

Tudi to pot se je sprožil spor v Šleziji, kakor običajno. Predmet so mu volitve v poljski sejm ter senat in ga v deželni zbor za vojvodstvo šlesko. Nemci trdijo, da se jim je pri volitvah zgodila krivica, da so se kratile njihove državljanske pravice in da je sprito tega prizadeti njihovo manjšinsko pravico, ki jim je zaščiteno po mednarodnih določbah. Zato je Nemčija vložila v Ženevi oficijelno pritožbo proti postopanju z nemško narodno manjšino v poljski Šleziji in z zahtevo se bo moral na prihodnjem zasedanju pečati svet Društva narodov.

Nemška nota se doslej uradno še ni objavila, vendar je njena vsebina po časopisnih poročilih precej znana. Nemci se pritožujejo, da jim Poljaki niso pustili voliti, da so oblasti črtale iz volilnih seznamov na tisoče nemških volilcev samo zato, ker so nemške narodnosti, dalje da oblasti niso štitele onih pripravnikov nemške manjšine, ki so jih poljski prostovoljci s terorjem silili, da glasujejo za poljske kandidate. Končno so predmet pritožbe tudi dejanski epopadi v času volitev, na katerih so bili seveda Nemci nedolžni kakor jagnjeta.

S poljske strani, tako z uradne kot s časopisne, se nemške obtožbe odločno zavračajo ter se njihova vsebina postavlja v popolnoma drugačno luč. Ker bo zadeva itak obravnavana v Ženevi, bomo imeli še priložnost si gradivo pritožbe v obojestranski osvetlitvi in ugotovitvi. Že danes pa se nam zdi primerno in potrebno, opozoriti pri tej aferi na nekatera dejstva, ki se zdijo važnejša, nego vsebina pritožbe sama.

Lahko rečemo, da se je zadnji dobil vsa nemška vnanja politika koncentrirala na izpodkopavanje vzhodne meje. Revizija mirovne pogodbe v tem pogledu je ena kardinalnih točk nemških vnanjopolitičnih zahtev. Vrgli so jo med publiko celo aktivni ministri pri zadnjih državnozbornskih volitvah.

Da pa more biti zahteva po povračilu Šlezije. Poznanka in Pomorja, na zunaj učinkovita in dovolj utemeljena, zato je treba za vsako ceno ohraniti močno tamkajšnje nemško narodno manjšino; v ta namen je treba vporabiti vsa sredstva. Manjšinska politika v poljskih obmejnih pokrajinah ima tedaj popolnoma svojevrsten značaj in posega temeljito v območje vnanje politike.

Ali nemška manjšina v tem področju ima tak značaj, da so konflikti nezbežni. Tu so namreč pred vojno germanizirali na vso moč in z vsemi sredstvi, tu so dosegli ne le, da so se naseljevali Nemci na razlaščeni in parcelirani poljskih posestvih, marveč, da so importirali vse uradništvo, stro-

kovno delavstvo ter inženjerski kader iz nemških krajev. Poljak je ostal sprito tega omejen na socialno najšibkejšo sloje, kdor pa se je želel in hotel povzpeti višje, se je moral ponemčiti, sicer mu je ostala pot navzgor zaprta.

Na ta način so Nemci vzgajali obilico tipov, ki so bili pač Poljaki po rodu, po svojem materinem jeziku, toda po svojem nacionalno političnem mišljenju nemško orientirani. Kolikor intenzivnejše se je razvijala nemška veleindustrija v Šleziji, toliko bolj je napredoval proces germanizacije.

Z obnovo svobodne Poljske je prišel narodni prepoved med šleskimi Poljaki naglo napredovati; k poljski narodnosti so se pričeli vračati neseštetí izapol zaslepljeni, napol ponemčeni rojaki in mladina se je seveda pričela vzgajati v nacionalnem poljskem duhu. In to je ono strahilo, ki se ga nemštvo boji, to je oni proces, ki ga Nemci označujejo kot zatiranje nemške narodne manjšine. Ako opravi narodni prepoved med šlezijci svojo nalogo do konca, tedaj se bo nemška manjšina skrčila na one Nemce, ki so res Nemci po rodu, krvi in materinem jeziku. Toda ker bi v tem primeru ostalo premalo, da se mora na tem graditi zahteva po reviziji meja, skuša Nemčija proces poljske narodne regeneracije preprečiti z vsemi sredstvi.

Ako tedaj z te perspektivne pogledamo na najnovejšo nemško-poljsko afero, jo bomo kar brž razumeli. Nemci so vrgli parolo, da se mora v volitvah manifestirati moč in število nemške narodne manjšine, a Poljaki so sprito nemških revindikacij odgovorili s parolo, da morajo poljske stranke v skupni fronti nastopiti zoper nemško stvarno manifestacijo.

Zmaga je bila na poljski strani: število nemških glasov ter sprito tega tudi število nemških poslancev se je temeljito skrcilo. Koliko je k skrcenju števila nemških glasov pripomogel poseben način zadnjih poljskih volitev, o tem je seveda nemogoče govoriti; da pa je nazadovanje Nemcev prirodno in resnično, v tem na osnovi zgoraj navedenega pač ni mogoče dvomiti.

Da se na zunaj popravi neugoden vtiš, ki so ga napravili glede Nemcev rezultati volitev, so Nemci naprtnili spopade in incidente, ki so pač pri takih volitvah običajni, ter sestavili afero o volilnih krivicah. Berlin pač potrebuje snovi za propagando zoper Poljsko in za nemško manjšino v poljskih obmejnih pokrajinah. V taki atmosferi, kot je Šlezija, se dolgo ne bo zmanjkalo snovi za spore in za pritožbe, posebno pa še, če ima kdo toliko interesa na njih, kakor v tem primeru nemška mednarodna politika.

MACDONALDOVE FINANČNE TEŽKOČE

Posebni parlamentarni odbor je obiskal ministrskega predsednika MacDonalda na njegovem stanovanju v Downing Streetu, ker se je bil potolil, da nikakor ne more shajati s sedanjimi prejemki. V osebnem razgovoru s poslanci je priznal, da je zdaj sicer na boljšem nego leta 1924, ko je prvič postal ministrski predsednik ter se naselil v sedanjem uradnem stanovanju. Pred šestimi leti je moral iz svojega plačati vso kurjavo in razsvetljavo te hiše, dočim krije zdaj te izdatke država sama. Prejel je tudi vso posodo in pohištvo, dočim je moral prej stanovanje opremiti z lastnimi stvarmi in plačati selitvene stroške. Toda še zdaj mora iz lastnega žepa plačati vse posle, ki jih ne bi nastavljal kot zasebnik, in mnogo izda za njih prehrano ter obleko. Veliko postavko tvori tudi sprejem številnih obiskovalcev. Sicer prejema ministrski predsednik v to svrhu letno državno podporo, a ta nikakor ne krije njegovih stroškov in njegove soproga tudi ne more od lorda blaginjska zahtevati povračilo izdatkov za vsako kosilo ali južino. Sprejemi zelo težko MacDonalda, saj je moral n. pr. zadnjič na lastne stroške pogostiti vse člane indijske konference. Nekdanja ministrska predsednika Lloyd George in Baldwin sta odboru v celoti potrdila te navodbe. Zaradi tega je odbor predlagal naj bi zvišala vlada MacDonaldovo plačo od 5000 na 7000 funtov sterlingov na leto.

BLAZNIKOVE PRATIKE za leto 1931 CENA 20 CENTOV

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1931

Letos je posebno zanimiv
CENA 50 CENTOV

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 WEST 18 STREET
NEW YORK, N. Y.

NAGAJIVE MUHE

Muhe, ki so od ustvarjenja sveta nagajale človeštvu, se zdaj z istim uspehom udeležujejo na novem polju. Kljub vsem zviščam hollywoodskih režiserjev se vedno zopet prikažejo v najbolj zastražene ateljeje, kjer snemajo z velikanskimi stroški nove zvočne filme. Igralci včasih niti ne opazijo muhe, ker so pogabljeni v svoj posel, zato pa beleži prav vestno njeno brenčanje mikrofon. Drobne peruti muhe so že ponovno pokvarile večurno delo številnih igralcev. Zadnjič se je prikazala muha med predstavo "Bajazza" kakor nalašč v trenutku, ko je znameniti pavec pel visoki C. Prizor je bil uničen in so ga morali ponoviti. Režiserji so zdaj ustvarili posebne skupine muholovcev, ki nosijo namesto revolverjev brigalnice s "fytoxom". Čim zabeleži mikrofon brenčanje, mora režiser ustaviti snemanje in strelci hitijo za muho, da ne bi zopet in zopet povzročila za deset tisoč dolarjev škodo.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1931 SO DOSPELE

Zbirka štirih zelo zanimivih knjig stane
\$1.35

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18th STREET
NEW YORK

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Približujejo se zopet božični prazniki, katerih smo vsako leto z veseljem pričakovali. Ali letošnji bodo več milijonom trpinom v pravo gorje, ko jih bodo solzni oči in izstradanim želodcem obhajali. Kje si Sin božji, ko si se rodil, da odrešiš ubogo ljudstvo? Ali si tudi ti pozabil ubogega trpina, da ga pustiš v največji bedi? Vzeml v roke bič kot si ga vzel v tempelju in razprši zatiralce.

Da pa ravno ne bodo potekali prežalostni prazniki, je društvo Sv. Stefana, št. 26 J. S. K. J. sklenilo, da priredi dne 26. decembra, torej na Štefanov večer banket za članice in članice in jih prijatelje in prijateljice.

Ker so slabe delavske razmere je društvo to upoštevalo in je določilo jako nizko vstopnino, 50c za osebo. Vsakovrstna jed brezplačna.

Toraj udeležite se prijatelji in prijateljice, da na ta način saj malo pozabimo današnji položaj, in da se skupno veselimo.

Vesele in srečne božične praznike in veselo in srečno Novo leto vsem rojakom in rojakinjam po širni Ameriki Vam želi

Ivan Varoga.

Regina, Sask., Canada.

Tem potom se vam zahvaljujem za naklonjenost, ki ste mi jo izkazali s pošiljanjem priljubljenega mišlisa Glas Naroda, potem ko je moja naročnina že davno potekla.

Ker je list Glas Naroda zelo priljubljen zavoljo njegove vsebine, novosti, poučljivih ter koristnih podatkov in lepih romanov, Vam priporočam pošljem \$3.00 za nadaljnjo polletno naročnino, ter ga vsem rojakom širem Canade najtopleje priporočam. List G. N. je vsakemu rojaku neobhodno potreben in koristen.

Tudi Canada je prizadeta kot vse ostale države v gospodarski krizi. Brezposelnost se širi od dne do dne, stanje nekaterih je naravnost obupno.

Kot se sliši, se oblasti pripravljajo na deportacijo vseh inozemcev iz centralne Evrope, kateri niso 5 let v Canadi ter so navezani na državno podporo.

Upam, da ta zakon ne bo stopil v krepot, toda vse je mogoče prejeti, pa prosperiteta, katero nam obljubljajo z veliko tiskanimi naslovi v časopisih, kar pa je samo obljuba na papirju.

Tem potom tudi želim vsem rojakom in rojakinjam vesele božične praznike ter srečno Novo leto! S pozdravom

August Rakuša.

MISLI KOT LEPOTILO.

V Parizu so otvorili kot najnovejši "psihološki lepotni salon". Vodja tega podjetja je izjavil, da lepega obraza ne napravita niti krema niti puder, temveč da je prvi upogoj zanj lepa misel v možganih, ki edina ustvarja pravilne poteze. Zato se bodo klienti tega salona pod vodstvom strokovnjakov na dušeslovnem polju urili v lepih mislih.

Malo dolg bo po vsej priliki ta proces in menda tudi primerno drag.

Peter Zgaga

Od vspevovsod mi voščijo vesele božične praznike.

Jaz nisem nikomur pisal, boječ se, da bi bi mi roka otrpnila, če bi skušal pisati vsem. Nisem hotel le nekaterim, ker ne delam med prijatelji razlike.

Zato naj pa na tem mestu velja in zaleže: — Iskrena hvala! Najraje bi osebno stopil k slehernemu, mu stisnil desnico ter mu voščil in se mu zahvalil.

Vseh voščil sem bil vesel, posebno pa voščila Boždarja Jakca, umetnika po božji volji, ki se noče odtrgati od Clevelanda.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MANICA KOMANOVA:

GOSPOD DOMINIK

Mlada Kajževka je bila pridna in skrbna žena. Odkar je bival njen mož že dve leti v Ameriki, obdelovala je sama vso zemljo, ki je pripadala k bajti in redila pri tem dvoje glav goveje živine in enega ščotunca. Imela je dvoje otrok, ki sta jo pri njenem že itak preobremenjenem delu le ovirala, kajti sinčku Ivanu je bilo pet, hčerki Miciki pa šele tri leta.

Toda Kajževka je znala premagati vse težkoče in bila je zadovoljna. Kadar pa ji je soproz poročal, da je zdrav in da mnogo zasluži, in če ji je s pismom vred poslal še zavitek ameriških dolarjev, tedaj je bila Kajževka brez dvomno naj srečnejša žena na svetu.

Za družbo, zlasti za klepetave ženske ni marala; edino z mlado Zagario je rada pokramljala. To menda zato, ker ju je vezala enaka usoda. Zagar je namreč s Kajževcem vred odšel v Ameriko, kjer sta varčna gospodarja ves čas skupno trdo služila ameriške dolanje. In kakor sta si bila moža vedno dobra prijatelja, prav tako je tudi ženama vladala vedno močnejša prijateljska vez. Imeli sta obe enake skrbi, kajti Zagaria je morala oskrbovati hišo z nedoračili otroci. Pomeniti sta se torej imeli vedno dosti, sedaj o otrocih, sedaj zopet o svojih sprogih in tako naprej.

Tako je poteklo pet let.

Nekega večera pa, bilo je v zgodnji pomladi, dobi Kajževka od moža pismo, v katerem jo obvešča, da se skoraj snideta. Kot vzrok naveda neodoljivo željo, da vidi zopet enkrat po dolgem času njo, svoja otroka in domačo grudo. Zraven je pripomnil, da se tudi Zagar resno odpravlja v ljubo domovino, toda odločil se je odriniti šele v jeseni, ko bo dovršena neka stavba, pri kateri je sedaj zaposlen.

Kdo je bil tega poročila bolj vesel kakor Kajževka. V eni sapi je letela k svoji prijateljici Zagari, da čimprej naznanila preveselo novice. In potem sta se skupno radovale. Saj sta si pridna moža v teh petih letih toliko prihranila, da so bili dolgov obeh hiš poplačani in še celo nekaj denarja je bilo naloženega v hranilnici.

Zakaj bi se torej zopet enkrat ne odpravila na dragi zemlji domaći, med ljubljenskimi svojci? Pa kako lahko jima bo sedaj gospodariti! Do sedaj sta bili revici za vsako najtežje delo sami, a odslej jima bodo povsod v pomoč krepke moške roke. In poleg tega tudi ne bo več treba zbirati težko prisluženega

denarja za obresti, ampak vse, kar se bo pridelalo, se lahko proda, denar pa se naloži v hranilnico. Oj to bo življenje!

Štirinajst dni pozneje je bil Kajževček doma. O, koliko so si imeli povedati! In Zagaria, ki je bila prva dva dni po njegovem prihodu več pri Kajževčevih kakor doma, se kar ni mogla utruditi z vprašanji. Ubogi Kajževček je mnogo pretrpel, predno je bil s pripovedovanjem gotov. Za Kajževko so nastopili sedaj boljši časi, pa tudi za Zagario; kajti Kajževček je na prijazno prigovarjanje svoje žene rad pomagal svoji sosedu pri težjih opravilih.

Tako se je čas Zagarjevega prihoda vedno bolj bližal. Kajževka pa je z začudenjem opazovala, da se Zagaria svidenja s svojim možem nič več tako ne veseli kakor v začetku. In ko je nekoč omenila svojem usoprog, se je ta okrenil, kakor bi je ne slišal in je hitro zasul pogovor na druge reči.

Nekega popoldne — Kajževček je bil za par dni odsoten na nekem oddaljenem semnju — pridrvel je Kajževček Ivanček veselja žareč mamici povedat, da so Zagarjev ata doma.

Kajževka je bila silno radovedna videti in slišati svojega ameriškega sosedo. Ko bi slučajno ne bila z otroci sama doma, gotovo bi stekla še isti večer k sosedu.

Pa saj je revica morala drugi dan slišati dovolj, še mnogo preveč!

Naslednje jutro, ko je nič hudega sluteč pripravila zajtrk, prirobanti k njej v kuhinjo Zagar, ozre se divje na okrog in brez zdrava zadržanja:

— Kje je?

— Kdo?

— Kdo, in ti še vprašaš kdo! — Tvoj ničvredni mož, ta slepar ciganski! Kje je, pravim, oni razbojnik, zanikarnej, svetohlincec, da ga raztrgam na tisoč koscev? Hinačev grdi, ki ni je zapeljal ženo, uničil mene in osramotil vso hišo! Ha, ha, skrila si ga kajpada, o, ne pomaga nič, prideva pa drugje skupaj in tedaj gorje mu!

Nato je zbežal kakor obstreljena zver ven na prosto in dalje, dalje — Za nesrečno Kajževko je bil ta udarec strašen. Kakor brez življenja se je sesedla na tla. V duši ji je vstal grozen vihar. Skušala je trezno premisliti, kaj se je zgodilo, a ni imela moči.

Ko se je slednjič vendarle nekoliko umirila, je bila prva njena pot k domačemu župniku, kateremu je odkritosrečno razodela vse gorje.

Župnik ni bil eden tistih duhov-

nikov, ki grešnika v takem in v podobnem slučaju kar na prvi hip križajo. Poznal je dobro Kajževca kakor tudi Zagario, imel je oba za poštenjaka in vedel je takoj da je tej pregrehi bila največ priložnost kriva. Z milimi besedami je skušal tolažiti ubogo ženo, naj se voljno vda v svojo usodo ter naj skuša spraviti moža na pravo pot. In slednjič ji je dobri duhovnik obljubil, da zastavi vse svoje močie, da se stvar kolikor mogoče mirno poravnata.

Kajževka se je vrnila precej pomirjena domov. A čim bolj je premišljevala vso to nesrečno zadevo, tem bolj je bila uverjena, da je moževemu padcu tudi sama nekoliko kriva. — Priložnost celo največje poštenjake zapelje, — je rekel župnik. A ona je, nič hudega sluteč, mnogokrat silila svojega moža, naj pomaga svoji sosedu pri tem in onem delu.

Po Kajževkinem odhodu je začel župnik misliti, ali bi ne bilo dobro stopiti do Zagaria. Bal se je namreč, da bi se razburjeni mož ne maseval nad svojo nezvesto ženo.

A ni dolgo časa premišljeval: — Vrata se nenadoma odpro in pred njim stoji — Zagar.

— Veste, gospod župnik, — je začel s trepetajočim glasom, — prišel sem vam pototiti —

— Vse vem, vse, prijatelj moj, — mu je župnik naglo segel v besedo.

— Kaj, vi že veste? Ampak povem vam, kadar boste krstili, ga nikakor ne smete zapisati na moje ime! Ni moj, zapomnite si, da ni moj! Naj le Kajževček skrbi zanj, ki je kriv vse nesreče!

— Prijatelj Zagar, — je rekel mirno župnik, — sedite in bodite mirni! Skušali bomo vso to žalostno zadevo zlepa poravnati, kar bo najbolje in najlepše za vas, vašo ženo in za sosedove!

Kakor prej Kajževki, tako je začel sedaj blagodušni župnik s prepričevalno besedo slikati Zagarju, da je bila vsega največ priložnost kriva. Prosil ga je, naj odpusti svoji ženi kakor tudi sosedu, ki se grešnega čina gotovo britko kesata in imata že dovolj pokore zaradi sramote, ki jo morata prenašati pred ljudmi. Isotako naj tudi ne nadleguje nesrečnega sosedo s tožbami, ki mnogo veljajo in take žalostne slučaje navadno med svetom le še bolj razglasijo. Kajževček bo gotovo rade volje odšel za otroka primer-no vsoto v pokritje stroškov, ako ostane otrok živ.

Tolažilne župnikove besede so tako blagodejno vplivale na Zagarja, da se je zelo pomiril. Odpravil se je domov in odslej vse molče trpel. Tudi ženo je pustil pri miru.

Ko se je Kajževček vrnil s sejma, mu žena ni črhnila niti žal besedice. A vendar je iz njenih objokanih oči strahoma spoznal, da vse. Hodil je krog voglov kakor hudodelec in živel strašne ure, boječ se sosedo, svoje žene in sploh vseh ljudi.

Ko se je par mesecev pozneje rodil otrok, je zahteval Zagar od sosedo za otrokovo oskrbo tisoč kron, katere mu je Kajževček brez obotavljanja izplačal.

S tem je bila stvar končana in tudi opravičljivi jeziki so počasi začeli mirovati.

Toda prijatelji si Kajževci in Zagarjevi niso bili več. Sramota, ki je visela nad nesrečnima hišama, jim je branila obnoviti ono resnično pravo prijateljstvo, ki je vladalo med njimi nekdanje srečne čase. Še celo otroci obeh družin, ki so počasi že dorasčali, so se ogibali drug drugega.

Mali Dominček pa je z Zagarjevimi otroci vred lepo rasel, začel hoditi v šolo in se izredno pridno učil. Njegov učitelj ga je srčno ljubil, in ker mu je bila znana žalostna dečkova usoda, se mu je v srce smililo. Obhodil je v bližnjem mestu vse svoje prijatelje in razne druge rodoljube, proseč jih, naj se usmili-jo nadarjenega dečka.

In res se mu je posrečilo spraviti Dominčka po dokončanih ljudskih šolah v meštne šole, kjer se je izredno marljivo učil in na veliko veselje svojih dobrotnikov izkazal mature s odliko.

Po maturi je, da pravno brez gmočnih sredstev, zaupač na va-

likodušnost dosejanih dobrotnikov in na svojo lastno pridnost in železno voljo, šel na Dunaj na visoke šole. Sreča mu je bila mila. Pet let pozneje je bil promoviran za doktorja vsega zdravilstva.

Pri nakladarjem svojem vaškem učitelju, sedaj globoko upogujenem starčku, ki je s ponosom in s solznimi očmi gledal na mladega doktorja, je napravil Dominik malo gostijo, na katero je povabil tudi vso Zagarjevo in Kajževčevo družino.

Ko je v krasnem nagovoru omenjal, da kakor vsak, tako tudi on ljubi in spoštuje svoje starše in da srčno želi, naj bi staro nesmiselno sovraštvo med obema družinama že vendar pojenjalo, so se ginjenja zasolile oči vseh navzočih. Takoj so si Zagarjevi in Kajževčevi začeli krepko stiskati roke ter si obljubili prijateljstvo. In kar so obljubili, to so tudi izpolnili.

Mladi dr. Dominik je kmalu nastopil svojo človekoljubno službo v precej oddaljenem mestu, a kljub oddaljenosti in pozabili na mlaj-rojstni kraj in na drage mu svojce.

Poštni sluga, stari Lož, ki je večkrat prinesel kak Dominikov desetak sedaj k Zagarju, sedaj zopet k Kajževcu, je vedno povdarjal:

— Hm, hm, pa pravijo, da "otroci greha" niso nič prida. Pa to ni res in ni! Tako blage duše prav gotovo ni na vsem svetu kakor so gospod Dominik!

BREZPLAČNI POUK.
BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v **Ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek jutraj od 10. do 12. ura št. 208, ali pa v ponedeljek in srede ob 2. do 5. ura št. 413.**

MODERNI NAMIZNI GLOBUS

vam koristi pri čitanju časopisov in knjig, poda vam bolj živahno in enotno sliko dežel, o katerih slišite, pomaga otrokom pri učenju, razvija njihovo znanje o svetu, na katerem živimo, poveča zanimanje za zrakoplovne polete, potovanja in ekspedicije.

KRASNO
BARVAN
TRPEŽNO IZDELAN
MODERN
VZOREC

PETNAJST LET JE SPAL

Na vseučiliški kliniki v Leningradu se je dogodila nedavno senzacija. Iz dolgoletnega spanja se je prebudil vojak Mihajl Lukjanov, gardnega grenadirskega polka, ki je bil l. 1915. ranjen v glavo na nemški fronti in je od tedaj spal vse do letos. Ko mu je bilo 24 let, je bil ranjen ter je po operaciji v bolnici zapadel v letrgično spanje. Prišla je prva revolucija in Lukjanov jo je prespal; tudi ob okto-brski revoluciji se ni zbudil. V kliniki so ga držali vsa ta leta kot zanimivo redkost ter ga opazovali in umetno hranili. Pretekli teden se je začel stegovati in dati od sebe vse znake, da se bo prebudil. Zdravniki so ugotovili, da je popolnoma zdrav in so mu po treh dneh ko je bil že prebujen, dovolili, da je vstal s postelje. Niso mu pa povedali, koliko časa je spal in Lukjanov je imel dojem, da se je zbudil po normalnem spanju. Čudil se je, da so ga prenesli v drugo bolnico, ter spraševali po svojih tovariših. Ko pa je hotel vedeti, kakšen je položaj na fronti, so mu z veliko težavo dopovedovali, kaj se je zgodilo med njegovim spanjem. Rekli so mu, da je star zdaj 39 let in vojak je obžaloval, da je zamudil toliko let svojega življenja, ki bi jih bil lahko živil.

Mož ni vedel, da je prespal naj nesrečnejša leta. Po uradnem naročilu so ga nato z avtomobilom prepejajali po Leningradu, da vidi, kakšen dojem bo nanj napravilo mesto. Lukjanov je bil močno razočaran in je dejal, da je bil Petrograd daleč lepši nego je Leningrad. Dalje ga niso spraševali, boječ se, da ne bi mož razkladal svojih prepovedanih nazorov in bi se začela zanimati državna politična uprava. Prebujenec je močno ne-

TA LEPO NAPRAVLJEN GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemjo, na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

V premeru meri globus 6 inčev

Visok je 10 inčev

Prednosti globusa

Ta lepo izdelan globus kaže v finih pestrih barvah dežele in vodovje, morske toke, smeri ladij, mednarodno dnevno črto itd. Zemljevid je tiskan v živih barvah, je na lepem stojalu in je ves polakan s prvovrstnim lakom. Globus je iz posebnih snovi, ki se ne da razbiti ter je bolj trpežna kot katerakoli snov, ki se jo uporablja za globuse te velikosti. Stojalo je iz takozvane "art moderne" kovine v kristalni izdelavi ter jako lepo. Na severnem tečaju je kovinsko kazalo, s katerim lahko določite dnevni čas v kateremkoli delu sveta. To je edini globus te velikosti s tako pripravo.

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

Moderni namizni globus je vreden vsakega doma in vsake pisarne. Vaši prijatelji ga bodo občudovali, vi in člani vaše družine se boste dosti naučili iz njega.

Cena s poštnino vred \$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO za GLAS NARODA OZIROMA SE NA GLAS NARODA NAROČE, GA DOBE ZA

\$1.75

GLAS NARODA

216 West 18th Street
New York, N. Y.

BOŽIČ DOMOVINI

Pojdite to leto!

Noben Božič ni tak kot so starodavna praznovanja v stari domovini — domači pri-zori, znani obrazi, znani običaji in veselo praznovanje.

Za hitro, ceneno, veselo vožnjo potujte z našimi številnimi izleti pod osebnim vodstvom, vključno na največjem parniku na svetu. Po najkrajši morski poti v Cherbourg. Odtam pa z ekspresom v vaši staro domovino.

Soglasno s pravoslavnim koledarjem

Parnik OLYMPIC

ODPLUJE IZ NEW YORKA
27. DECEMBRA

Pod osebnim vodstvom Mr. V. M. Grigoroffa

Vprašajte svojega lokalnega agenta za vsa pojasnila.

WHITE STAR LINE

International Mercantile Marine Company
No. 1 BROADWAY NEW YORK CITY

zadovoljen s stanjem stvari v Rusiji in pravi, da mu je nepomislivo, kako se je mogel svet tako strahovito zamenariti in kakaj policija trpi tako zanikrnost.

SEZNAM KONCERTOV:

23. dec.: Radio-koncert WJAY, Cleveland, Ohio.

31. dec.: Lorain, Ohio.

Banovec Svetozar, 933 E. 185. St., Cleveland, Ohio.

AMANULAH POSTANE ZOPET KRALJ

Iz Bombaya poročajo, da se je zgledilo 15 uglednih mož, vodij afganških dčdov, pri kralju Nadir - Kanu in ga pozvali, naj se odreče prestolu v prid pobeblemu kralju Amanulahu, da se prepriči preliganskih rodov, pri kralju Nadir - Kan, ni znano, bržkone pa bo prej tekla kri, nego da bi se prestolu odrekel.

KORIST BELIH MIŠI

Ta vrsta drobnih živalic je bila doslej uporabljana le pri onih ljudeh, ki z zelenimi in rdečimi listki prerokujejo bodočnost svojim bližnjim, ali pa pri onih obupnih pivcih, ki so uživanje krepkih pijač gnali tako daleč, da so začeli videti bele miši. Izkazalo pa se je, da so te ljubke rdečeeke živalice zelo koristne tudi na podmorščicah. Angleske podmornice, ki so urejene na pogon z gorivom, imajo redno kar kletk z belimi miškami, ki jim vsa posadka střeže z veliko pozornostjo in ljubeznijo. Živalice niso nekeke nosilke sreče, marveč je dokazano, da imajo zelo oster voh ter so nemirne, ako se pokaže, da stroji puščajo plin, ki je neizogibno smrtonosen. Gazolin namreč že zadušil moštvo, preden ga je opazili. Bele miši opozarjajo s prodnim civiljenjem vsako najmanjše uhajanje plina in so že čisto prepričile večje katastrofe. Kadar pa civilno miške, mora podmornica brž na površje, da zažame svežega zraka in da nevarni gorilni odide na prosto. Tehnika doslej še ni odkrila aparata, ki bi bil tako občutljiv, akor so miške, zato za sedaj zadostujejo svarila teh drobnih živalic in posadka ve, da se ji bliža nevarnost.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem posla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava lista.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Poslužujemo se val brez tajeme, to stare in stanovitne domače banke.

Naj bo vesel Božič

Iz dolge vrste preteklih let v bančnem poslovanju, pridobili smo izkušnjo, ki nas uči, da dobrosrčnost naših rojakinj in rojakov tudi v slabih časih ne pozna meje za dobra dela.

Na podlagi te izkušnje smo uverjeni, da se boste tudi letos spominjali svojih dragih v stari domovini, z večjem ali manjšim denarnim darilom za Božične Praznike.

Z najboljšimi zvezami, smo popolnoma pripravljeni za točno izvršitev vseh naročil, vendar prosimo ne odlašati s pošiljanji, da nam bo mogoče nakazane zneske dostaviti obdarovancem pravočasno.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Carovniško zlato.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ali je gospoda proč? — je vprašala hripavo.
— Da, kontesa je lahko brez skrbi!
Juta pa se je zopet ojunčila.
— Mojega konja!
Kastelan jo je pogledal v skrbih.
— Kontesa bi ne smela jahati!
Ona pa je napravila odklonjevalno kretnjo.
— Hitro mojega konja!
Odhitel je, da izpolni povelje.
Juta pa mu je počasi sledila. Njene misli so pohitele nazaj, v čas, ko se je prikazala njena mati v Ravenau. Koliko je prestala od onega časa, kako okrutno je bila nalogana in varana!
Ne, ona ni mogla več videti svoje matere in tudi Sonfelda nikdar več!

On sam se je odrekal vezi, ki so jo spajale in ena sama prejšnja beseda jo je napravila prosto. — povsem prosto!
Sedaj lahko gre k Goetzu, da ji pomaga v njeni bedi ter ponižanju! Par minut pozneje je sedela na svoji kobilici ter podila po poti proti Gerlachshausenu.

S pekočimi očmi je zrla hrepeneče proti svojemu cilju. Vedno bolj je naganjala konja. Pot se ji je zdel brezkončna, in ko je slednjič pridirjala na dvorišče, sta bila konj in njena obleka pokrita s penami. Goetz je šel preko vorišča k hlevom. Kot presenečen je obstal, a en sam pogled na obupani obraz mu je zadostoval, da skoči hitro na njeno stran. Prošla mu je roki nasproti z nepopisnim pogledom. — Pomagajte mi, — rešite me!
Pretresen je bil prav do dna svoje dlje, ko ji je pomagal iz sedla. Skoro nezavestna je ležala v njegovih rokah in odnesel jo je v hiso.

V sobi jo je položil v naslonjačo svoje matere. Čutil je, da se je moralo zgoditi nekaj izvanrednega. Hitro je pomešal čašo vina z vodo ter ga držal proti njenim ustom. Prišla je zopet k sebi ter pokorno sprejela požirek. Dal ji je časa da se pomiri, stopil je k oklu ter poklical hlapca, naj čedi spehano žival. Nato pa se je zopet obrnil proti Juti.
— Moja mati se je odpeljala danes jutraj v sosednji kraj, da kupi nekaj, — je rekel z negotovim glasom. — Prišla pa bo kmalu nazaj!
Videl je, kako se je Juta tresla in kako so se njena prsa dvigovala ter padala od hitrega dihanja.
Njen proseči pogled mu je skoro jemal pamet in le s težavo se je pomiril.

Končno se je Juta ojunčila.
— Da, — je zaničljivo se obračala od mene, Goetz, kajti to sem zaslužila, — je vzkliznila.
Goetz pa se je vzravnil.
— Ne govorite tako, kontesa, — meni niste storili ničesar slabega! Vzdihihla je pritaženo.
— Jaz vam nisem storila nič žalega? Ah, Goetz, sramujem se, kajti kljub žaljenju prihajam vendar k vam!
Gledala ga je s pekočim pogledom.
— Juta, — ali niste srečna?
Pokrila si je obraz z obema rokama.
— Srečna? Ali izgledam, kot da bi bila srečna?
On je molče zgnal z glavo.
Ona pa je proseče dvignila roki.
— Ah, če bi mi mogli oprostiti, Goetz! Nisem vedela, kaj počnem. Bila sem neumno bedasta ter ponosna!

Razmišljal je, kaj mu je nekoč rekla: — Imam hudo napako v značaju. Postanem lahko zelo odporna, če me kdo žali. Sedaj pa je nadaljeval:
— Ne morem vam ničesar oprostiti, kontesa. Jaz bi storil to, če bi se že ne zgodilo.

— Tako dober ste z menoj, čeprav ne zaslužim. Tako hitro sem izgubila vero v vas! Sedaj pa je postalo jasno pred mojim očmi! Jaz sem kriva! Ah, Goetz, mene so tako okrutno varali!
— Kontesa?
— Da, jaz vem vse! Moja mati je ukradla dokumente, katere ste mi takrat hoteli izročiti. Gospa Volgemut jih je našla in...

Stopil je na njeno stran.
— Ali ste jih čitali? — je vprašal pritaženo.
— Da, da, — jaz vem vse, — vse!
Oprijela se je njegove roke.
— Uboga, mala Juta!
— Goetz, objubljam ste mojemu staremu očetu, da me boste ščitili. Rešite me, pomagajte mi! Nočem videti več svoje matere in Sonfelda ne!

Stresel se je.
— Juta, ali razumem prav, vi hočete razveljaviti svojo zaroko? — je vprašal brez sapa.
Ona je še trdnje držala njegovo roko.
— Da, na. Nikdar ga nočem videti več! On je človek brez časti, prevaril me je!

Vzdihnil je.
— Juta, — kaj vam je storil? Tako slabo je plačal vaše ljubezen? Pogledala ga je vsa goreča. Nato pa mu je poročila podrobno, kaj se je zgodilo v Ravenau-u ter v njenem srcu, kako je napačno sodila Goetza, ker so ga obrekli. Zaključila je:
— Bila sem takrat kot iz uma, ker sem mislila, da ljubite drugo! On jo je prijel za obe roki.

— In sedaj, Juta, sedaj?
— Sedaj vem Goetz. Našla sem vaše pismo, katero ste pisali mojemu staremu očetu! Nosim ga vedno na srcu! Kako strašno sem trpela za svojo nesrečno trmo!

Pričela je jokati tiho pred seboj. Goetz je stopil nazaj, ker je čutil, da se ne bo mogel nadalje obvladati. Najraje bi jo vzel v svoji roki ter poljubil solze iz njenih oči. Stojče daleč proč, je rekel s pritaženim glasom:
— Juta, ali veste, da mi je dajate vaše obnašanje pravico misliti, da me še ljubite?

Dvignila je glavo.
Njeni roki sta ležali na opori stola. Čeprav je temna rdečica pokrila njen obraz je vendar vzdržala njegov pogled.

— Da, Goetz, jaz vas ljubim že od prvega trenutka, ko sem vas zagledala. — To sem tudi jaz zapazila, da me imate tudi vi radi, Goetz. Oprostite mi, ter mi stojte na strani, da se mi ne bo treba ponižati pred vami!

Pritisnil je roki na ročaj, kot da ji hoče dati opore.

— Juta, na vaše besede imam le en odgovor, katerega pa ne smem dati. Raditega si tudi ne upam v vašo bližino. Še vedno ste nevesta Sonfelda, ker nosite njegov prstan na roki!

(Dalje prihodnjik.)

POPIŠOVANJE V BETLEHEMU

(Konec.)

Stisnjeni med seboj, prerivajoč se s koleno in komolci, so stali ljudje na stopnicah sivga rotovža, kjer so prodajali tudi pivo in prekajeno meso. Popisovanje je počasi napredovalo in od časa do časa je vstalo mrmranje in momljanje, ki je nadomestilo utihnilo, če je kak vojak pomolil glavo skozi okno.

Jožef in Marija sta ostala potrpežljivo ob strani; čakala sta, da bi bilo manj ljudi in grela med tem svoje roke nad plapolajočim ognjem, okrog katerega so stali še drugi ljudje, ki so govorili o nemirnih časih.

Osel, ki je bil pri starem vodnjaku privezan ob drevo, je iskal pod snegom za mahom in zelenjem in kure in vrabci so kavsali v tem, kar je padalo od njega.

Medtem, ko sta Marija in Jožef prisluškovali, sta nezadovoljna zrla na prerivanje množice ki se je nalik barvnim liram odražala od belega snega. Bilo je pisano vrveje nedeljnih oblek, svetlih indijskih šalov v različnih barvah in sukenj in hlače vseh krojev in mer.

Okrog malih prodajalnic raznih kolačev je bila gneča; njih mlačni vonj se je širil okoli cerkve in v nabito polnih kmetijskih kočah, ki so jih za to priliko spremenili, je bilo petja in hrusca. Premet je prekosil vsako pričakovanje in še vedno so prihajale sani s sodčki piva in z jedili s hribov. Iz tega je mogel človek spoznati, da je bil Betlehem zibel mnogih rodov in prej ugodna občina, toda v pustšenju španski in francoskih vojska je postal neznan kraj. V razvalinah ležeči grad blizu vasi je pričal o tem.

Toda tu so se gnetli pijani držeč se za roke opotekaje se čez trg, za njimi so šli mali nepridipravi, ki so jih zadevali s kepami. Ko je po nepravidnosti prišel k kepi v okno na rotovžu, so puhili otroci narazen kakor vrabci in v množici, čakajoči na stopnicah, je nastal vesel smeh in velika gneča.

V Marijini bližini je sedel porasel berač, navesčen z mnogimi škapulji; kazal je golo, okrnjeno nogo in blebetal cele litanije jeremijske. Malo dalje je stal ob drevesu slepec, in pri cerkvenih vratih, skozi katere je drlo ljudstvo noter in ven, so sedeli berači in pohabljeni, kakor da bi bili zlepljeni skupaj. S posevnimi ustmi in iztgnjenimi rokami.

Za mladino so bile tu gukalnice, gledališče z lutkami in vrtiljak; enoročnik človek je vrtel orgle, da bi naredil ježo veselejšo, a sviral je vedno isto melodijo.

Tam je bila tudi ženica, ki je z zaprtimi očmi klicala: "Še vedno tri oranže za pet centov!" in ob mizici s sidri, solci in meseci so stali možje in videli si začudene obraze okrog pleskega medveda, plezalca na vrvi in drugih sejmskih umetnikov. Največ ljudi pa se je gnetlo okrog peveca, ki ga je premijal duša in ki je opeval umor kriljskega pastora ter spalico razkazoval umor in uboj na platnu, ki ga je sam poslikal — dokler ni hipoma vse ljudstvo zdrvelo k "Slivi", od koder sta se primotala dva petelina bojevnika in se premnigom v zabavo, ženskam pa v strah krvavo sekala po nosovih in očeh.

Vojaki na konjih so naredili bojno konec in znova so se pričele orgle.

vretil, ženica klicati in berači tožiti. Toda večer, ki je pepelnato siv legel na zemljo, je prižgal luči v gostlinah, vrane so kvakaje obletavale razpadle grajske zidove, ena samar zvezda je mežikala v temnem zraku in pred rotovžem so zapalili plamenico, ki je širila rdečo luč in ljudem naveslala dolge sence. Gledalše z lutkami je končalo vrtiljak tudi in ljudstvo je romalo čez grčice domov, prevec pa je v dimeči se luči plamenice še dalje prodajal svoj glas in visoka drevesa, okrog katerih so stali konji in sani, so skrivnostno nosila plesoči sijaj v zasneženih vejah.

Pobožnost je bila pri koncu in vaški župnik, pravo človeško drevo, ki je z dvema rjavima patroma hitel k svoji hiši, je Mariji prijazno pokimal kakor stari znanci.

Zdaj so se jeli ljudje pred rotovžem rediti. Ogenj je bil že davno ugasnil in Jožef in Marija sta stala sama tam. Šla sta po stopnicah in za starim korenjakom, ki ni znal zapisati svojega imena, sta bila onadva na vrsti.

Trebušnat, v kožuh zavit pisar, ki je imel pred seboj velik vrč piva, si je zadovoljno mel tolste roke, ker je bilo delo končno storjeno. To ga je spravilo v dobro voljo; zdaj je mogel popolnoma mirno pri "Golobu" piti svoj polič. Ko mu je Jožef pokazal svoje listine in je pisar videl, da izvirata oba iz plemenitega rodu Davidovega, je bil presenečen, prilizoval se je in kar metal sladkosti, da bi ujel napitnico. Ko je pa videl, da sta obdržala roke v žepih, in zapazil, da sta uboga človeka, je zaklical drugemu pisarju, z judovskim nosom, dvournno opombo o Mariji.

Ko je Jožef podpisal, sta vzela osla in sta šla iskat prenočišča. Najprej sta poskusila v izpreglašcu "Pri zlati kameli"; priporočili so jima biti to in poceni je bilo ondi. Toda teslo z velikim čikom v ustih je zapiralo vhod in dejalo: "Nihče ne sme več noter, nabito polno je, kakor slanihi v sodu, podstrešje in klet", in zasmehljivo je dostavil: "Vidva tudi nimata za to zadosti denarja, pojdita kar k 'Trem zamorcem', tam ni nikogar zaradi živalic."

Če bi le našla tam ležišče potem bi bilo dobro, zakaj Jožef je v skrbeh poslušal, kako je Marija vzdihovala. "Pri Treh zamorcih" ni bilo zaradi tobakovnega dima videti ničesar, in medtem, ko je Marija z osliškom čakala zunaj, se je Jožef rnil med popijavo imi in hrumečimi gosti. "Kar pojditte k 'Zlati kameli', tam celo pse polagajo v posteljo". In stekla je proč in pustila Jožefa, ki je stal tam in gledal.

V drugi gostilni, ki so jo zvali "Pri paradizniku", so sedela zloglasna dekleta z vojaki in raznovrstno sodrgo in prepevala umazane pesmi, in ko so v odprtih vratih za Jožefom zagledala Marijo, so ji klicale grde stvari, da se je Jožef brez vprašanja obrnil ven.

In tako sta hodila od prenočišča do prenočišča. Prošla sta le za navadno ležišče pri malih ljudeh, pri

meščanih in svetovalcih, a povsod so jima znali prijazno ali pa ravnodušno povedati, da je vsak kotiček zaseden.

Velika je postala njuna žalost, bojazen in skrb. Ali se bo moralo dete, ki je bilo Mariji v takem sijaju naznanjeno, roditi v snegu in pod milim nebom?

Ah, vse njeno upanje, tako blesteče in polno obljub kakor maj, tako mlado, kot velikonočni dan, je splahnelo zaradi hudobnosti in človeške malomarnosti. In Marija je molila tako vneto in prisrčno k angelu, ki je bil prišel k njej, da ji oznani, naj tudi za Detce polsice prostorček.

Žegnanjsko ljudstvo v siju plamenic je postajalo hrumeče in razuzdano in plitva sla je rastla v temi.

Še eno upanje jima je ostajalo: vaški župnik, ki je bil pravkar Mariji tako prijazno pokimal. Njegova hiša je stala za vrtcem s krivimi jablanami, in ko sta potrkala, je prišla dekla, suha kot vrteno in toponosa, s svečo v roki pred okencem v vratih. Z oprežujočimi očmi je poslušala Jožefovo prošnjo in šla nato klicat župnika. Korenjaški mož je priključil odprta vrata, puhnil nekaj dima iz holandske pipe in jima dal prijazno razumeti, da ni absolutno nobenega prostora, da bi jima sicer rad pomagal iz zadrege. "Filmena", je rekel dekl, "daj človekoma vsakemu debel kos kruha in z maslom ga namaži!" Želel jima je še dober večer in srečen potek ter se nato oddaljil. Jožef ni imel poguma, da bi miloščno zavrnil, in dekle je vsakemu vtaknilo v roko tenko rezino kruha, h kateremu si je maslo človek moral misliti.

"Pojdi", je dejal Jožef potem mirno, "šla bova k razvalinam, tam se bo pač dobil prostorček. Da sva le pod streho! Zakuril bom ogenj!" — saj ne moreva stvari nič izpremeniti!"

A v gradu so sedeli berači, slepci in hromci pri oljenki in pili pivo in zganje in oni s pokrnelo nogo in s škapuharji je veselo plesal ob zvoku klarineta.

Ko sta prišla ven, sta proseče zrla k zvezdam.

Dete pa, ki je z vedrom v roki prišlo mimo, je videlo to, in dasi so Jožefa ljudje pahnil od sebe, vendar ni izgubil poguma ter vprašal suho dekletce, ki je bilo ubogo kot onadva, pa se je vendar nedolžno smejala pod svojo belo ruto: "Mala, ali veš morda za prostorček, kjer bi lahko spala? In če bi bil le tako velik kakor predpasnik. Ta žena je bolna in..."

"O, da", je dejalo dekle, "tu zgornaj za vodo je zapuščen hlev, kjer stoji panji, tam je suho in tudi toplega sena je nekaj. Pridita, pokazala vama bom."

Dete je šla naprej in Jožef in Marija sta mu sledila z oslom. Šli so čez zamrznjeno vodo in daleč v polje, kjer so v svitu luči našli napoli sesut hlev, skrit globoko v snegu.

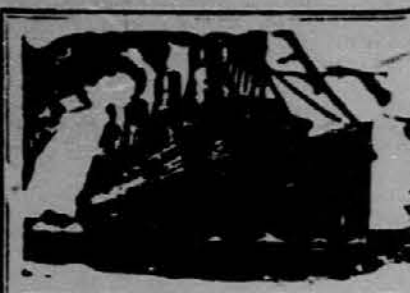
Jožef se je zahvalil otroku, ki ga je spet pogledalo preprosto, s smejčimi se očmi in nato v hipu v brzem teku proti vasi izgubil. Šla sta v hlev in našla tam dvanajst panjev, nekaj sena na garah in slame na tleh in ob zidu obrabljeno orodje, kakor šepare, jasil, razbit plug, sode, prazne vreče, mlinski kamen in tam, kjer so prej stale krave, je zdaj ležalo liže in suho listje.

Zatohlo je zaudarjalo tam in dušiče in veliki pajki so prestrašeni bežali iz svita luči.

"Tu se bo torej zgodilo", je rekla Marija otožno a vendar veselo, ker bo njeno dete vendar imelo streho in toplo ležalo na senu.

"Bog sam hoče tako", je dejal Jožef in obesil svetilko na bruno, napravi ležišče iz sena in suhega listja ter zamašil luknje s praznimi vrečami. Toda skozi luknje v strehi so svetlele zvezde v hlev.

"Kako je?" je vprašal Jožef zakrbljeno Marijo, ko je sedla v mehko seno, od katerega je osel hlastno jemal svoj del. Prijela je njegovo roko in ga ljubko pogledala svojimi lepimi očmi, ki so velike ležale v njenem suhem obrazu, zakaj vse njene nade so znova vzcvetele; uboštevno in maporna pot in brezbriznost ljudi — vse je bilo pozabljeno. Čutila je edino spet skrb polno srečo, postati mati, in vse drugo je bilo daleč od nje končno bo videla svoje dete, svoje lastno meso in kri; zdaj bo vendar postalo njeno, čisto samo njeno in zahvalila se je Jožefu, ki je bil tako dober in tako poln upanja in ji je s tako ljubeznijo pomagal, z eno samo besedo: "Ljubi Jožef!" Sladka trdnost ji je prišla spanje.

Kretanje Parnikov Shipping News

24. decembra: America, Cherbourg, Hamburg, Paris, Havre

26. decembra: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg

27. decembra: Leviathan, Cherbourg, Olympic, (Jugoslovanski